

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

PM handledare och student – Verksamhetsförlagd utbildning

Kurs

Omvårdnad vid sviktande hälsa, 15 hp

Termin 3

Innehållsförteckning

Genomförande av VFU	3
Behörighet till olika datasystem.....	3
Veckoplanering under VFU	3
Utformning av VFU	4
<i>Första VFU-perioden.....</i>	<i>4</i>
<i>Andra VFU-perioden</i>	<i>4</i>
Obligatoriska moment i kursen	5
Lärandeplan inför VFU	5
Aktiviteter under VFU	5
Reflektionsseminarium.....	5
<i>Reflektionsseminarium 1 – första VFU</i>	<i>5</i>
<i>Reflektionsseminarium 2 – andra VFU</i>	<i>5</i>
Bedömning under VFU	6
<i>Bedömning reflektionsseminarie 1 – första VFU</i>	<i>6</i>
<i>Bedömning reflektionsseminarie 2 – andra VFU.....</i>	<i>7</i>
Aktiviteter under VFU	8
Aktivitet 1 – Läkemedelsadministrering (VFU 1).....	8
Aktivitet 2 – Venprovtagning och insättning av PVK (VFU 1)	8
Aktivitet 3 – KAD- eller sondinsättning alternativt sugning luftväg (VFU 1).....	8
Aktivitet 4 – Kvalitetsregister (VFU 2)	9
Aktivitet 5 – Omvårdnadsplan (VFU 2).....	9
Aktivitet 6 – Fördjupning medicinsktekniska moment (VFU 2).....	9

Genomförande av VFU

Detta PM är ett stöd till dig som handledare och student. VFU genomförs under 3 + 3 veckor i denna kurs. Första VFU-perioden löper vecka 42-44 på höstterminen samt 11-13 på vårterminen. Andra VFU-perioden löper vecka 48-50 på höstterminen samt vecka 17-19 på vårterminen. Studenterna byter VFU-placering mellan dessa två placeringar. 96 timmar ska fördelas över respektive 3 veckorsperiod. Arbetstidslagen ska efterföljas vad gäller antalet arbetspass i rad samt arbetad tid och uttag av raster under varje arbetspass. Studenterna har VFU-placeringar inom Region Jönköpings län.

Veckoplaneringen är en struktur på hur Peer Learning kan genomföras i den konkreta handledningen. Låt studenterna förbereda sig, läsa på, se, lära och pröva själva. Reflektera regelbundet under dagen med studenterna. Du som handledare ansvarar för att leda och genomföra omvårdnad tillsammans med studentparet. Planera in tider för individuellt samtal och feedback under andra veckan och slutbedömning under tredje veckan.

Studenterna arbetar tillsammans när de utför omvårdnad. Arbetet som studenterna blir tilldelade fördelas alltid inom studentparet, en genomför och en observerar. Nästa arbetsuppgift som studenterna gör byter de roller. Studenterna utgår ifrån ett personcentrerat förhållningssätt. Lärandet sker stegvis under de 2 placeringarna genom att studenterna börjar att vårda ett mindre antal patienter initialt och ökar antalet allt eftersom utveckling sker. Hänsyn tas givetvis till patienternas vårdbehov och komplexitet.

Inget får utföras på eller ges till patient utan att ansvarig handledare godkänt det.

Behörighet till olika datasystem

Alla studenter får ett inlogg till de datasystem som används på de aktuella avdelningarna inom Region Jönköpings Län, RJL. I samband med dokumentation ska den policy och de riktlinjer som finns inom RJL följas.

Veckoplanering under VFU

Veckoplanering upprättas efter vad studenterna förväntas kunna utföra vecka för vecka. Studenten deltar i omvårdnaden av de patienter som ingår i arbetslaget, men de fokuserar på två till fyra patienter under VFU-perioden. Fokuserat innehåll under respektive VFU beskrivs på sidan 4 under rubriken ”*Utformning av VFU*”.

Under kursens VFU ska studenten omsätta sin teoretiska kunskap till praktisk kunskap och inhämta erfarenhet av omvårdnad i samband med sviktande hälsa. Bedömningar ska ske utifrån i tidigare kurser bearbetade standardiserade metoder och verktyg såsom *(L)-ABCDE*, *Vitala parametrar (NEWS)*, *SBAR*, *Vårdprevention Senior Alert*, *smärtskattningar* och *dokumentationsverktyget VIPS*. Studenterna ska dokumentera planerad samt given omvårdnad på ett relevant sätt och enligt gällande bestämmelser.

Kunskap som inhämtats i tidigare kurser samt under tidigare VFU ska nu fördjupas. Område bearbetade i termin 2 såsom säkerställande av identitet, bemötande och kommunikation, sekretess, basala hygienrutiner, basal omvårdnad, etik, och dokumentation fördjupas genom en koppling mot lindring av sviktande hälsa liksom prevention.

Studenterna genomför aktiviteter framtagna för kursens lärandemål. Aktiviteter under VFU är framtagna för att anpassa studentens förväntade kunskapsnivå, i det här fallet termin 3. Aktiviteterna är utformade för att överensstämma med vissa av kursens lärandemål och studenten förhåller sig till kursens lärandemål då aktiviteter genomförs. Aktiviteter finns specificerade i detta dokument på sidorna 7 och 8.

Utformning av VFU

Första VFU-perioden

Under den första VFU-perioden (3 veckor) koncentrerar sig studenterna på den dagliga omvårdnaden kring patienten med sviktande hälsa. Omvårdnad utförs, liksom metodtekniska moment, utifrån inläst teoretisk kunskap i innevarande samt tidigare kurser. Medicintekniska moment som fokuseras första VFU-perioden är *tillförsel av läkemedel peroralt, subcutant, intramuskulärt och intravenöst* liksom *venprovtagning, insättning av PVK, insättning av KAD, insättning av sond och sugning av luftväg*. Metodtekniska moment som fokuseras under första VFU-perioden (se aktivitet 1-3) är sedan tidigare examinerade och studenternas förväntas kunna utförandet av momenten men dessa ska nu utföras på patient med stort fokus på bemötande och delaktighet.

Studenten ska:

- Reflektera teoretiskt över de sjukdomstillstånd de möter och omvårdnad kopplat till detta
- Respektera och reflektera kring sekretess
- Utföra omvårdnad med tidigare inhämtade kunskaper i beaktande
- Under handledning dokumentera omvårdnad enligt rådande författningar och lagar
- Under handledning iordningsställa och administrera läkemedel samt dokumentera enligt rådande författningar och lagar

Andra VFU-perioden

Under den andra VFU-perioden (3 veckor) koncentrerar sig studenterna på en fördjupning av den dagliga omvårdnaden kring patienten med sviktande hälsa. Fördjupningen innebär att ökat fokus läggs på att involvera patient och närstående liksom övriga professioner i planeringen av omvårdnaden. Medicintekniska moment som fokuseras denna andra VFU-perioden är *skötsel av CVK, skötsel av venport, Sugning av luftväg via trackeostoma, skötsel av trackeostoma, skötsel stomi, skötsel PEG, skötsel suprapubis KAD eller genomförande blodtransfusion*. Vidare sker moment fortsatt under handledning men studenten förväntas utföra moment alltmer självständigt.

Studenten ska:

- Reflektera teoretiskt över de sjukdomstillstånd de möter och omvårdnad kopplat till detta.
- Respektera och reflektera kring sekretess
- Alltmer självständigt utföra omvårdnad med tidigare inhämtade kunskaper i beaktande
- Beakta olika aspekter av hälsa och sviktande hälsa
- Självständigt dokumentera omvårdnad enligt rådande författningar och lagar
- Alltmer självständigt, men under handledning, iordningsställa och administrera läkemedel samt dokumentera enligt rådande författningar och lagar
- Undervisa och informera patienter och närstående om egenvård och planering

Obligatoriska moment i kursen

Under kursen utför studenten ett antal obligatoriska moment. Dessa är att upprätta lärandeplan inför VFU, utföra aktiviteter samt aktivt delta i reflektionsseminarium under VFU.

Även upprättande av reflektionsdagblad rekommenderas för att följa utveckling men är inte obligatoriskt. Reflektionsdagbok eller dagbok omfattar studentens individuella reflektioner relaterat till VFU.

Lärandeplan inför VFU

Studenten har med sig en lärandeplan inför VFU till handledaren på VFU-platsen. Handledaren ska ta del av lärandeplanen för att få kunskap om studentens tidigare erfarenheter, mål, förväntningar och lärandestrategier.

Aktiviteter under VFU

Alla de aktiviteter som är framtagna för kursen är obligatoriska att genomföra under den angivna VFU perioden. Aktiviteter för de två VFU-perioderna finns specificerade i detta dokument på sidorna 7 och 8. Om någon aktivitet inte kan utföras så ska handledaren istället leda studentparet i en reflektion kring den aktuella aktiviteten under någon av studenternas allra sista dagar i VFU-perioden. Reflektionen bör utgå från risker/fördelar med till exempel KAD, vilket material som behövs, vad som behöver betänkas särskilt och så vidare.

Reflektionsseminarium

Klinisk adjunkt (KA) och/eller VFU-ansvarig/handledare i verksamheten deltar vid dessa seminarier. Studenterna blir kallade till reflektionsseminarium av KA. Studentparet kan komma att delas under dessa tillfällen. Vid behov kan alternativa lösningar för reflektionsseminarium arbetas fram, till exempel via webbaserad mötesplats. Detta med hänsyn till tillgänglighet och avstånd.

Reflektionsseminarium 1 – första VFU

Reflektionsseminarium sker under periodens andra vecka, dvs under vecka 43 på höstterminen och vecka 12 på vårterminen.

Studentparet förbereder sig inför reflektionsseminariet genom att tillsammans ha genomfört någon av aktiviteterna 1-3. Därefter förbereder sig studentparet genom att repetera innehållet i kurslitteratur om professionen att vara sjuksköterska, att lindra lidande med stöd av omvårdnad relaterat till konsensusbegreppen Människa och Miljöns roll i omvårdnaden. Vid reflektionsseminariet beskriver och diskuterar studenterna med stöd av vald situation/situationer i VFU egen kunskap och förmåga riktat mot lärandemålen nedan för ett godkänt seminarium.

Lärandemål som bearbetas:

- tillämpa och reflektera över konsensusbegreppen i förhållande till sviktande hälsa
- identifiera och analysera behov av omvårdnad samt upprätta och genomföra samskapad omvårdsplan i samband med sviktande hälsa
- tillämpa omvårdnad med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- kommunicera med och undervisa patienter i samband med sviktande hälsa i syfte att främja hälsa och lindra lidande
- visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras.
- reflektera över egna värderingar och förhållningssätt såväl som vårdmiljö i mötet med patient med sviktande hälsa och dess närstående

Reflektionsseminariet är ett obligatoriskt tillfälle. Vid frånvaro kompletteras detta vid ett uppgöljande seminarie. KA noterar närvaron i den lärplattform som används på skolan och meddelar kursansvarig.

Reflektionsseminarium 2 – andra VFU

Reflektionsseminarium sker under periodens andra vecka, dvs under vecka 49 på höstterminen och vecka 18 på vårterminen.

Studentparet förbereder sig inför reflektionsseminariet genom att tillsammans ha genomfört någon av aktiviteterna 4-6. Därefter förbereder sig studentparet inför reflektionsseminariet genom att repetera innehållet i kurslitteratur om att vara sjuksköterska och möjlighet till att lindra lidande med stöd av omvårdnad relaterat till begreppet delaktighet/egenvård. Studenten ska även repetera kunskap om konsensusbegreppen Omvårdnad och Hälsas roll för den samskapande omvårdnaden i mötet med patient och närstående.

Vid reflektionsseminariet beskriver och diskuterar studenterna med stöd av situation/situationer i VFU egen kunskap och förmåga som ska riktas och uppfyllas mot lärandemålen nedan för godkänt seminarium.

Lärandemål som bearbetas:

- tillämpa och reflektera över konsensusbegreppen i förhållande till sviktande hälsa
- identifiera och analysera behov av omvårdnad samt upprätta och genomföra samskapad omvårdsplan i samband med sviktande hälsa
- tillämpa omvårdnad med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- kommunicera med och undervisa patienter i samband med sviktande hälsa i syfte att främja hälsa och lindra lidande
- visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras.
- reflektera över den samskapande omvårdnadens roll för att förebygga och lindra symptom av sviktande hälsa och behandling samt visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap

Reflektionsseminariet är ett obligatoriskt tillfälle. Vid frånvaro kompletteras detta vid ett uppgöljande seminarie. KA noterar närvaron i den lärplattform som används på skolan och meddelar kursansvarig.

Bedömning under VFU

Bedömning av studenten under VFU sker med hjälp av AssCE - diskussionsunderlag. Samma 14 faktorer ska lyftas och bearbetas under båda kursens VFU-perioder. En större emfas finns på studentens förmåga att involvera och inkludera patient, närstående och vårdteamet i samtliga omvårdnadsprocessens faser under andra perioden. Under båda periodernas andra vecka ska studenten under ett individuellt samtal få återkoppling på utförda moment av sin handledare.

Avslutande bedömningssamtal genomförs av handledare och student. KA kommer inte att vara med under avslutande bedömningsdiskussion. Då det föreligger risk för en student att underkännas under VFU ska KA samt VFU-ansvarig underrättas för att, tillsammans med studenten, upprätta en individuell pedagogisk handlingsplan för de lärandemål som bedömts som *Otillräcklig målluppfyllelse*.

Bedömning reflektionsseminarie 1 – första VFU

Reflektionsseminariet är ett obligatoriskt tillfälle. Reflektionsseminariet kräver även aktivt deltagande från studenten. Vid frånvaro eller underkänt erbjuds komplettering vid ett senare tillfälle.

Godkänd

I reflektionsseminarium har studenten visat på individuell kunskap genom att visa på förmåga att;

- beskriva och diskutera, med stöd av situation/situationer, patientens behov av omvårdnad samt upprätta och genomföra samskapad omvårdsplan i samband med sviktande hälsa.
- beskriva, med stöd av situation/situationer, hur kommunikation och undervisning av patienter i samband med sviktande hälsa har skett i syfte att främja hälsa och lindra lidande.
- beskriva hur omvårdnad tillämpas med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- reflektera över egna värderingar och förhållningssätt såväl som vårdmiljö i mötet med patient med sviktande hälsa och dess närstående
- bidrar aktivt till gruppens diskussion under seminariet relaterat till lärandemålen för seminariet.

Underkänd

Studenten har inte genomfört presentation av egen kunskap i reflektionsseminarium utifrån hänvisade lärandemål och har *inte* visat på förmåga att kunna;

- beskriva och diskutera, med stöd av situation/situationer, patientens behov av omvårdnad samt upprätta och genomföra samskapad omvårdsplan i samband med sviktande hälsa.
- beskriva, med stöd av situation/situationer, hur kommunikation och undervisning av patienter i samband med sviktande hälsa har skett i syfte att främja hälsa och lindra lidande.
- beskriva hur omvårdnad tillämpas med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- reflektera över egna värderingar och förhållningssätt såväl som vårdmiljö i mötet med patient med sviktande hälsa och dess närstående
- bidrar aktivt till gruppens diskussion under seminariet relaterat till lärandemålen för seminariet.

Bedömning reflektionsseminarie 2 – andra VFU

Reflektionsseminariet är ett obligatoriskt tillfälle. Reflektionsseminariet kräver även aktivt deltagande från studenten. Vid frånvaro eller underkänt erbjuds komplettering vid ett senare tillfälle.

Godkänd

I reflektionsseminarium har studenten visat på individuell kunskap genom att visa på förmåga att;

- beskriva och diskutera, med stöd av situation/situationer, patientens behov av omvårdnad samt upprätta och genomföra samskapad omvårdsplan i samband med sviktande hälsa.
- beskriva, med stöd av situation/situationer, hur kommunikation och undervisning av patienter i samband med sviktande hälsa har skett i syfte att främja hälsa och lindra lidande.
- beskriva hur omvårdnad tillämpas med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- beskriva den samskapande omvårdnadens roll för att förebygga och lindra symtom av sviktande hälsa och behandling utifrån vald situation samt visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap.
- bidra aktivt till gruppens diskussion under seminariet relaterat till lärandemålen för seminariet.

Underkänd

Studenten har inte genomfört presentation av egen kunskap i reflektionsseminarium utifrån hänvisade lärandemål och har *inte* visat på förmåga att kunna;

- beskriva och diskutera, med stöd av situation/situationer, patientens behov av omvårdnad samt upprätta och genomföra samskapad omvårdsplan i samband med sviktande hälsa.
- beskriva, med stöd av situation/situationer, hur kommunikation och undervisning av patienter i samband med sviktande hälsa har skett i syfte att främja hälsa och lindra lidande.
- beskriva hur omvårdnad tillämpas med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- beskriva den samskapande omvårdnadens roll för att förebygga och lindra symtom av sviktande hälsa och behandling utifrån vald situation samt visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap.
- bidra aktivt till gruppens diskussion under seminariet relaterat till lärandemålen för seminariet.

Aktiviteter under VFU

Syftet med aktiviteterna är att strukturera studentens lärande under VFU och att hjälpa studenten att nå kursens lärandemål. Samtliga aktiviteter är på olika sätt kopplade mot sjuksköterskans kärnkompetenser. Du som student är ansvarig för att aktiviteterna görs under din VFU. Det är obligatoriskt att **genomföra samtliga aktiviteter** under VFU perioden, du och din parstudent väljer själv i vilken ordning ni gör dem. Aktivitet 1-3 ska genomföras under första VFU perioden medan aktivitet 4-6 genomförs under andra VFU-perioden.

Aktivitet 1 – Läkemedelsadministrering (VFU 1)

Planera, utför och dokumentera administrering av läkemedel. Administrering av läkemedel ska ske peroralt, subcutant, intramuskulärt och intravenöst. Momentet utförs i studentparet där den ene studenten utför medan den andre observerar. Båda studenterna ska ha utfört momenten och därtill hörande dokumentation. Reflektera över momenten tillsammans i studentparet och med handledare och ge varandra konstruktiv feedback. Fokus för reflektionen är kärnkompetenser säker vård, informatik, personcentrerad vård och evidensbaserad vård med fokus på läkemedel.

Lärandemål som bearbetas:

- tillämpa omvårdnad med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- administrera läkemedel enligt gällande författningar, under handledning
- visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras

Aktivitet 2 – Venprovtagning och insättning av PVK (VFU 1)

Planera, utför och dokumentera en venprovtagning och en PVK-sättning. Momenten utförs i studentparet där den ene studenten utför medan den andre observerar. Båda studenterna ska ha utfört momenten och därtill hörande dokumentation. Reflektera över momenten samt skötsel av PVK tillsammans i studentparet och med handledare. Ge varandra konstruktiv feedback. Fokus för reflektionen är kärnkompetenser säker vård, informatik, personcentrerad vård och evidensbaserad vård.

Lärandemål som bearbetas:

- kommunicera med och undervisa patienter i samband med sviktande hälsa i syfte att främja hälsa och lindra lidande
- visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras

Aktivitet 3 – KAD- eller sondinsättning alternativt sugning luftväg (VFU 1)

Planera, utför och dokumentera en insättning av KAD eller sond alternativt sugning av luftväg. Momentet utförs i studentparet där den ene studenten utför medan den andre observerar. Båda studenterna ska ha utfört ett av momenten och utfört därtill hörande dokumentation. Reflektera över det utförda momentet och dess påverkan på patienten tillsammans i studentparet och med handledare. Ge varandra konstruktiv feedback. Fokus för reflektionen är kärnkompetenser säker vård, informatik, personcentrerad vård och evidensbaserad vård.

Lärandemål som bearbetas:

- kommunicera med och undervisa patienter i samband med sviktande hälsa i syfte att främja hälsa och lindra lidande
- tillämpa omvårdnad med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras

Aktivitet 4 – Kvalitetsregister (VFU 2)

Ta reda på vilka kvalitetsregister som används i vården på den aktuella avdelningen. Fördjupa er i studentparet kring vilken data som kvalitetsregistret erbjuder. Reflektera över kvalitetsregisters roll i utförande av omvårdnad vid sviktande hälsa tillsammans i studentparet och med handledare. Reflektera även över hur avsaknad av kvalitetsdata kan påverka omvårdnadens utförande. Fokus för reflektionen är kärnkompetenser säker vård, informatik, personcentrerad vård och evidensbaserad vård.

Lärandemål som bearbetas:

- tillämpa omvårdnad med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras

Aktivitet 5 – Omvårdnadsplan (VFU 2)

Upprätta tillsammans i studentparet en omvårdnadsplan kopplad mot sviktande hälsa tillsammans med patient och närstående utifrån relevanta sökord och aktuell evidens. Arbeta utifrån omvårdnadsprocessen genom hela arbetet och anta ett helhetsperspektiv på patientens situation. Ställ upp omvårdnadsdiagnos(er) samt omvårdnadsordinationer baserade på dessa. Dokumentera i aktuellt dokumentationssystem och enligt rådande lagar och författningar.

Tillsammans med handledare ska studentparet reflektera över relevans för omvårdningsplanen för den aktuella patienten samt hur denna dokumenteras för att främja uppföljning. Fokus för reflektionen är kärnkompetenser säker vård, informatik, personcentrerad vård och evidensbaserad vård.

Lärandemål som bearbetas:

- identifiera och analysera behov av omvårdnad samt upprätta och genomföra samskapad omvårdningsplan i samband med sviktande hälsa

Aktivitet 6 – Fördjupning medicinsktekniska moment (VFU 2)

Planera, utför och dokumentera medicintekniskt moment med fokus på undervisning och kommunikation mot patient och närstående. Momentet utförs i studentparet där den ene studenten utför medan den andre observerar. Båda studenterna ska ha utfört ett moment. Reflektera över det utförda momentet tillsammans i studentparet och med handledare. Ge varandra konstruktiv feedback. Fokus för reflektionen är kärnkompetenser säker vård, informatik, personcentrerad vård och evidensbaserad vård.

Välj ett av följande medicintekniska moment: *skötsel av CVK, skötsel av venport, sugning av luftväg via trackeostoma, skötsel av trackeostoma, skötsel stomi, skötsel PEG, skötsel suprapubiskateter eller genomförande blodtransfusion.*

Lärandemål som bearbetas:

- kommunicera med och undervisa patienter i samband med sviktande hälsa i syfte att främja hälsa och lindra lidande
- tillämpa omvårdnad med syfte att lindra lidande hos patient och närstående
- visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras